

Developing a model of factors affecting the performance of cooperatives with a social entrepreneurship approach (A case of Development and Urban Cooperatives in Semnan)

Younos Vakil Alroaia^{1*}, Hossin Eslami Mofid Abadi²

1. Department of Entrepreneurship and Commercialization Research Center, Department of Management, Semnan Branch, Islamic Azad University, Semnan, Iran
2. Ph.D in Financial Management, Department of Management, Semnan Branch, Islamic Azad University, Semnan, Iran.

CITATION: Vakil Alroaia, Y., Moradnezhad, H. & Eslami Mofid Abadi, H. (2022). Developing a model of factors affecting the performance of cooperatives with a social entrepreneurship approach (A case of Development and Urban Cooperatives in Semnan). *Journal of Cooperation and Agriculture*, 11(42), 1-19. (In Persian).

DOI: 10.22034/ajcoop.2021.133333

ARTICLE INFO

Keywords:

- Public Participation
- Public Participation Strategies
- Development Foundations
- Social Entrepreneurship
- Urban Development Cooperatives

Received:

14 June 2020

Revised:

3 July 2021

Accepted:

10 July 2021

Available online:

21 September 2022

ABSTRACT

Context and purpose. Nowadays, one of the most important components of organizational success is performance improvement. Based on this, the current research was conducted with the aim of investigating the factors affecting the performance of development and urban cooperatives with a social entrepreneurship approach in Semnan province.

Methodology/approach. The statistical population of this research consists of the members and board members of the development and urban cooperatives of Semnan province, 384 of whom were selected by Stratified Random Sampling technique. The data were collected using a researcher-made questionnaire. Structural equation modeling by partial least squares method was used for data analysis.

Findings and conclusions. The results showed that each of the dimensions of the development foundation of development cooperatives (social, economic, and environmental dimensions) and the dimensions of public participation (sense of social belonging, solidarity and social interactions, citizens' satisfaction with life, gender, and education) has an effect on the performance of development and urban cooperatives.

Originality. On the one hand, the results of this research provide the necessary insights to improve performance and strengthen public participation, and on the other hand, it provides a framework based on which the mechanisms of strengthening social participation, social entrepreneurship, and organizational performance can be understood more easily.

EXTENDED ABSTRACT

Context and purpose. Nowadays, organizations operate in a competitive environment and seek to improve their performance because they increase their profits through performance improvement. In fact, one of the most important components of organizational success is performance improvement. Performance is affected by several factors such as participation, level of entrepreneurship, etc. Therefore, performance improvement depends on attention to several intervening variables. These variables may be different depending on field through a group work forms a great power that has significant capabilities for local development and improving the performance of the institutions forming this group work. Based on this, the current research was conducted with the aim of investigating the factors affecting the performance of development and urban cooperatives with a social entrepreneurship approach in Semnan province.

Methodology/approach. The statistical population of this research consists of the members and board members of the development and urban cooperatives of Semnan province, 384 of whom were selected by Stratified Random Sampling technique. The data were collected using a researcher-made questionnaire. Structural equation modeling by partial least squares method was used for data analysis. For this purpose, measurement and structural models were estimated, and in the evaluation of the structural model, the exploratory assumptions determined in the final model were taken into consideration.

Findings and conclusions. The results showed that each of the dimensions of the development foundation of development cooperatives (social, economic, and environmental dimensions) and the dimensions of public participation (sense of social belonging, solidarity and social interactions, citizens' satisfaction with life, gender, and education) has an effect on the performance of development and urban cooperatives. Also, the results showed that the intervening conditions have a significant effect on the performance of development and urban cooperatives in Semnan. Intervening conditions include benevolent and spiritualistic behaviors that mainly originate from individual and social beliefs and can affect performance. This means that in the work environment, people may show more active participation in activities with the aim of achieving spirituality and with the intention of benevolence.

Originality. On the one hand, the results of this research provide the necessary insights to improve performance and strengthen public participation, and on the other hand, it provides a framework based on which the mechanisms of strengthening social participation, social entrepreneurship, and organizational performance can be understood more easily.

*Corresponding author

E-mail addresses: younos.vakil@gmail.com (Y. Vakil Alroaia), hosseineslami62@gmail.com (H. Eslami Mofid Abadi)

ارائه مدلی از عوامل مؤثر بر عملکرد تعاونی‌ها با رویکرد کارآفرینی اجتماعی (مورد مطالعه: تعاونی‌های توسعه و عمران سمنان)

یونس وکیل‌الرعایا^{۱*}، حسین اسلامی مفیدآبادی^۲

۱. دانشیار، عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کارآفرینی، ایده پردازی و تجاری سازی، گروه مدیریت، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران.
۲. دکتری مدیریت مالی، گروه مدیریت، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران.

استاد: وکیل‌الرعایا، یونس و اسلامی مفیدآبادی، حسین. (۱۴۰۱). ارائه مدلی از عوامل مؤثر بر عملکرد تعاونی‌ها با رویکرد کارآفرینی اجتماعی (مورد مطالعه: تعاونی‌های توسعه و عمران سمنان). فصلنامه تعاون و کشاورزی، ۱۴(۴۲)، ۱۹-۱.

DOI: 10.22034/ajcoop.2021.133333

اطلاعات مقاله

چکیده

واژگان کلیدی:

- مشارکت مردمی
- راهبردهای مشارکت مردمی
- بنیادهای توسعه‌های کارآفرینی اجتماعی
- تعاونی‌های توسعه و عمران شهرستانی

تاریخ دریافت:

۱۳۹۹/۰۳/۲۵

تاریخ بازنگری:

۱۴۰۰/۰۴/۱۲

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۰/۰۴/۱۹

تاریخ برخط:

۱۴۰۱/۰۶/۳۰

زمینه و هدف: فرصت‌های کارآفرینانه موقعیت‌هایی هستند که در آنها تغییرات فناوری، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و جمعیت شناختی می‌تواند باعث موقعیتی جهت ساختن و عرضه پدیده‌ای جدید شود. بنابراین پژوهش حاضر با هدف شناسایی فرصت‌های کسب‌وکارهای تولیدی بخش کشاورزی برای تعاونی‌های روستایی استان ایلام انجام شد.

روش‌شناسی: در این پژوهش از روش دلفی بهره گرفته شد. تحلیل دلفی در سه راند و از طریق مشارکت گروهی از صاحب‌نظران حول موضوع مورد مطالعه انجام شد. جامعه مورد مطالعه این پژوهش شامل: کارکنان شاغل در سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام و شهرستان‌ها، کارکنان شاغل در مدیریت تعاون روستایی استان و شهرستان-ها، مدیرعامل و هیأت مدیره اتحادیه و شرکت تعاونی‌های روستایی، هیأت مدیره خبرگان کشاورزی و نظام صنفی کشاورزی استان ایلام بودند. در کل ۱۱۰ نفر به عنوان اشخاص خبره و باتجربه، با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. ابزار اصلی مطالعه، مصاحبه و پرسشنامه نیمه‌ساختارمند و ساختارمند بود که در سه دور طراحی شد. در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل مراحل دلفی از شاخص‌های آماری میانگین، انحراف‌معیار و ضریب تغییرات جهت تعیین میزان اتفاق نظر شرکت‌کنندگان با استفاده از نرم افزار SPSS بهره گرفته شد.

یافته‌ها و نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که مواردی همچون: توسعه تولید قارچ و حل مشکل بازاریابی، توسعه پرورش مرغ بومی، توسعه تولید عسل و حل مشکل بازاریابی عسل، توسعه کاشت گیاهان دارویی، توسعه پرورش دام سبک (گوسفند، بره و بز)، توسعه باغات شهرستان مانند انگور، انار و انواع میوه و بازاریابی محصولات باغی از جمله فرصت‌هایی هستند که در تمام شهرستان‌های مورد مطالعه وجود دارند.

اصالت و نوآوری: در خصوص شناسایی فرصت‌های کسب‌وکارهای تولیدی بخش کشاورزی برای تعاونی‌های روستایی استان ایلام تا به حال مطالعه‌ای انجام نشده است. لذا این پژوهش بر آن است تا با مطالعه و با ارائه فرصت‌ها و پیشنهادهای بتواند روشنگر راه تعاونی‌های روستایی در راستای توسعه مناطق روستایی و دستیابی به توسعه پایدار روستایی باشد.

*نویسنده مسئول: یونس وکیل‌الرعایا

نشانی: سمنان، مرکز تحقیقات کارآفرینی، ایده پردازی و تجاری سازی، گروه مدیریت، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی.

تلفن: ۰۹۸ (۳۳) ۳۳۴۴۵۷۰۷

پست الکترونیک: younos.vakil@gmail.com

مقدمه

رسد (Baghaei et al., 2009). بدین ترتیب مشارکت اجتماعی که یکی از کارکردهای نهادهای داوطلبانه خصوصی به شمار می‌رود، خود می‌تواند به‌عنوان یک محرک قوی در جهت بهبود عملکرد سازمانی چنین نهادهای مطرح شود.

شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در محیط‌های اجتماعی و سوق دادن مشارکت‌های مردمی در این زمینه به‌واسطه یک کار گروهی در قالب تعاونی قدرت بزرگی را شکل می‌دهد که قابلیت‌های چشمگیری برای توسعه محلی و بهبود عملکرد نهادهای شکل‌دهنده این کار گروهی در بر دارد (Kalantari, 2018). طرح‌های توسعه شهری به نحو بارزی پیوند همه‌سویه با زندگی شهرنشینان دارند و مشورت با عناصر اجتماعی در تهیه و اجرای این طرح‌ها امری ضروری است. تعاونی‌ها در کنار نهادهای مردمی از جمله شوراهای، نهادهایی هستند که موضوع مشارکت اجتماعی برای افزایش فعالیت‌های اقتصادی را به‌صورت ملموس و در پایین‌ترین سطح از طبقات جامعه می‌توانند محقق نمایند و با توجه به مشارکت مردمی فعال و توانایی تعاونی‌های توسعه و عمران شهری می‌توان با بسترسازی شرایط راه را برای ورود افراد جوان، تحصیل کرده و فعال در زمینه کارآفرینی اجتماعی که نشأت گرفته از مشکلات اجتماعی شهری است فراهم نمود (Ghanian, 2018). فعالیت این شرکت‌ها سبب تسریع در رشد و توسعه شهرستان‌ها، هدایت منابع مردمی به بخش‌های تولیدی، بسترسازی برای ورود بخش‌های تعاونی و خصوصی به فعالیت‌های اقتصادی می‌شود، فعالیت‌هایی که به حمایت همه‌جانبه مردم نیاز دارد و زمانی که شهرستان احساس کند که باید یک کار مهمی در حوزه زیرساختی، عمرانی، تولیدی، خدماتی و غیره انجام دهد در قالب این شرکت تعاونی می‌توان گام‌های مؤثری برداشت (Vakil al-Raaya & Masaeli, 2019). بدین معنا که مشارکت مردمی، بنیادهای توسعه‌ای، و کارآفرینی اجتماعی نه تنها بر یکدیگر اثرگذار هستند؛ بلکه عملکرد سازمانی را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهند. با این وجود، سوال اصلی آن است که مدل توضیح‌دهنده این اثرات چیست و کدام متغیرها در توضیح عملکرد سازمانی نقش بیشتری دارند. اگرچه عملکرد تعاونی‌ها به‌عنوان نهادهای اجتماعی - اقتصادی به

در مسیر رشد و توسعه اقتصادی که در آن رشد و بهبود زندگی معیشتی مد نظر است، آهنگ رشد می‌بایست منطبق با محوریت عدالت اجتماعی صورت گیرد و در این راستا تعاونی‌ها به‌عنوان بهترین سازوکار برای توسعه پایدار و کاهش فقر در جامعه محسوب می‌شوند (Ebrahimzadeh & Barimani, 2005). یکی از کارکردهای مهم تعاونی‌ها، جلب مشارکت اجتماعی برای تحقق مقاصد اقتصادی و اجتماعی در حوزه‌های مختلف نظیر تولید، توزیع، حفاظت محیط زیست و غیره است. مشارکت اجتماعی بر گسترش روابط بین گروهی در قالب انجمن‌های داوطلبانه، باشگاه‌ها، اتحادیه‌ها و گروه‌هایی دلالت دارد که معمولاً خصلتی محلی و غیردولتی دارند و در قالب سیاست‌های اجتماعی، مشارکت و درگیر ساختن مردم در فرآیندهای اجتماعی مختلف را در کانون توجه دارند. در واقع، مشارکت اجتماعی به‌معنای «سهمی در چیزی یافتن و از آن سود بردن و یا در گروهی شرکت جستن و بنابراین با آن همکاری داشتن» است (Biro, 1987).

به اعتقاد میدگلی (Midgley et al., 1986)، منطق مشارکت اجتماعی مبتنی بر واکنش در برابر تمرکزگرایی، دیوانسالاری، انعطاف ناپذیری و در دسترس نبودن دولت است و با این اعتقاد مورد حمایت واقع شده که قدرت دولت به‌گونه‌ای بسط و گستردگی فزاینده‌ای پیدا کرده که با کنترل بر امور جوامع، حقوق و آزادی‌های مردم عادی را تقلیل داده است. مطالعات صورت گرفته در زمینه مشارکت‌های مردمی در طرح‌های توسعه روستایی نشان داده است که افزایش مشارکت افراد در مراحل مختلف طراحی و اجرای برنامه‌های توسعه سبب اثربخشی بیشتر برنامه خواهد شد (Delgoshae, 2003). در مقابل، چنانچه فعالیت‌های اجرایی بدون حضور مردم صورت گیرد، آنها مسئولیت حفظ و نگهداری طرح‌ها را بر عهده نمی‌گیرند؛ بنابراین تلاشی در این زمینه نخواهند (Shaeri & Saadi, 2003). به‌طور کلی، بدون مشارکت مردمی در این طرح‌ها در عمل توسعه انجام نمی‌گیرد یا در نهایت به بن بست می

می‌دهد که بر مبنای آن سازوکارهای تقویت مشارکت اجتماعی، کارآفرینی اجتماعی، و عملکرد سازمانی با سهولت بیشتری قابل درک است.

ادامه مباحث باقیمانده این پژوهش بدین صورت پیکربندی شده است که در بخش دوم به بیان مبانی نظری و پیشینه پژوهش، در بخش سوم روش‌شناسی پژوهش، در بخش چهارم به بیان یافته‌های پژوهش پرداخته می‌شود. در نهایت، بخش پنجم به بیان بحث و نتیجه‌گیری، و پیشنهادها اختصاص یافته است.

را یک جریان خطی از فرستنده به گیرنده تعریف می‌کند در حالی که سنت فکری دوم ارتباطات را به عنوان فراگردی تعاملی که در آن افراد نقش مشارکت کننده را دارند؛ در نظر می‌گیرد (Windall & Olson, 2009).

کارآفرینی اجتماعی

عبارت کارآفرینی اجتماعی در سازمان‌های در حال توسعه‌ای رواج پیدا می‌کند که هدفشان تامین نیازهای اساسی انسان‌ها است؛ به طوری که تامین این نیازها از طریق سازمان‌های تجاری و بخش خصوصی امکان پذیر نیست (Seelos, Ganly, & Mair, 2006). پرنسکی (Prensky, 2005) کارآفرینی اجتماعی را فرایندی تلقی می‌کند که سازمان‌ها با آن برنامه‌های جدیدی برای حل مسایل اجتماعی طراحی و ارائه می‌کنند. کارآفرینان اجتماعی نقش عامل تغییر را در بخش اجتماعی بازی می‌کنند، این نقش از طریق مأموریت برای ایجاد و حفظ ارزش‌های اجتماعی (نه صرفاً ارزش اقتصادی)، شناسایی و جست‌وجوی مستمر فرصت‌های جدید برای حفظ این مأموریت، درگیر شدن با فرایندهای مستمر نوآوری، انعطاف‌پذیری و یادگیری، اقدام به کار بدون محدود شدن به منابعی که در دسترس قرار دارد و پاسخگویی در برابر اقدام‌های انجام شده و نتایج به دست آمده محقق می‌شود (Davis, 2002; Dees, 2002).

پیشینه پژوهش

در پژوهش‌های انجام شده، مشارکت‌های مردمی و تشکیل تعاونی موضوعات چندان جدیدی نیستند، اما در سال‌های

طور گسترده‌ای مورد بررسی قرار گرفته است؛ اما شواهد تجربی اندکی در خصوص رابطه میان عملکرد با مؤلفه‌هایی نظیر بنیادهای توسعه‌ای و کارآفرینی اجتماعی وجود دارد. بنابراین، پژوهش حاضر درصدد ارائه مدل تبیین‌کننده ارتباط میان مشارکت‌های مردمی و عملکرد سازمانی در سایه تقویت بنیادهای توسعه‌ای در زیرساخت‌های تعاونی توسعه و عمران شهری با تکیه بر کارآفرینی اجتماعی است. نتایج این پژوهش می‌تواند مدیران را در دستیابی به بینش‌های لازم در جهت بهبود عملکرد و تقویت مشارکت‌های مردمی یاری رساند. همچنین، مطالعه حاضر چارچوبی ارائه

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

مشارکت

مشارکت به معنی به کار گرفتن منابع شخصی به منظور سهیم شدن در یک اقدام جمعی است (Mohseni & Jaralahi, 2003). مشارکت نوعی کنش هدفمند در فرآیند تعاملی بین کنشگر و محیط اجتماعی برای نیل به اهداف معین و از پیش تعیین‌شده است (Afshani & Jaanatifar, 2016). همچنین، مشارکت به معنی به کار گرفتن منابع شخصی به منظور سهیم شدن در اقدام جمعی است (Asadi et al., 2016). به طور کلی، مشارکت درگیری ذهنی و عاطفی اشخاص در موقعیت‌های گروهی است که آنان را برمی‌انگیزد تا برای دستیابی به هدف‌های گروهی یکدیگر را یاری دهند و در مسئولیت کار شریک شوند (Nozarpoor, 2001).

نظریه تعاملی^۱

این نظریه مشارکت را در کنش‌های متقابل افراد جستجو می‌کند و به عواملی مانند عضویت در گروه، درگیری و نقش‌پذیری توجه می‌کند (Shayanmehr, 1998). تأکید مهم نظریه تعاملی بر جامعه‌پذیری در جریان تعامل فرد با دیگران به یادگیری ارزش‌هایی همچون روحیه همکاری، عام‌گرایی و کار جمعی کمک است که پایه‌های اجتماعی تعاونی به شمار می‌روند (Ansari et al., 2014). ویژگی تعاملی بودن را می‌توان در دو سنت نظری که در ارتباطات مطرح است مورد توجه قرارداد. سنت فکری اول ارتباطات

1. An Interactive Theory

است و تأکید می‌کند که هر گونه مشارکت در فعالیت‌های اقتصادی با هدف بهبود معیشت روستایی را باید هدف قرار داد.

امیلیان و همکاران (Emiliyan et al., 2013) در پژوهشی به شناسایی و رتبه‌بندی استراتژی‌های توسعه کارافرینی اجتماعی در راستای ارتقاء توانمندسازی زنان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) شهرستان زاهدان پرداختند. بر اساس نتایج بدست آمده، در مجموع نه عامل آموزش عمومی و کارآموزی، آموزش کارافرینی و خودکفایی، اعتبارات خرد و تسهیلات ارزان قیمت، فراهم نمودن فرصت‌های شغلی، شبکه‌سازی در قالب تعاونی، سرمایه اجتماعی و غیره به‌عنوان استراتژی‌های توسعه کارافرینی اجتماعی در راستای ارتقاء توانمندسازی زنان شناسایی گردید.

به‌طور کلی، با توجه به نقش مشارکت مردمی و تعاونی‌های توسعه و عمران شهری می‌توان بدین نکته اشاره نمود که زمانی می‌توان به کارایی و بازدهی و در مجموع عملکرد مناسبی از این تعاونی‌ها دست یافت که به خلق ارزش‌های اجتماعی و رفع معضلات آن پرداخته شود که در مجموع خدمت به جامعه و افزایش حس مشارکت عموم جامعه در ابعاد اجتماعی است که در این طرح به تفصیل بررسی شده است. به‌طور خلاصه، متغیرهای مورد مطالعه در این پژوهش به شرح جدول (۱) است.

گذشته به منظور انتظام بخشیدن به موضوع و ارائه الگوهای عوامل مؤثر بر مشارکت مردمی تعاونی‌های توسعه و عمران با رویکرد کارافرینی اجتماعی بیشتر تأکید شده است. در سال‌های اخیر، با توجه به اهمیت موضوع عوامل مؤثر بر مشارکت مردمی تعاونی‌های توسعه و عمران با رویکرد کارافرینی اجتماعی و در راستای ضرورت ایجاد خوشه‌های اجتماعی، پژوهش‌های چندی صورت گرفته است که از جنبه‌های مختلف این موضوع را مورد بحث قرار داده‌اند. در ادامه به برخی از مرتبط‌ترین پژوهش‌ها پرداخته شده است:

روحس و همکاران (Rojs et al., 2020) دریافتند که رویکرد تعاونی به‌طور نسبی از دیدگاه اجتماعی دارای اهمیت بوده و چنین عملی هم با توجه به مزایای فردی صاحبان مسکن و همچنین توانایی بالقوه توسعه عادلانه‌تر و پایدار شهری در یک مقیاس وسیع‌تر و فراتر از آن به موضوع تأمین مسکن شهروندان توجه می‌کند. لی و دی جونگ (Le & Jong Martin de, 2017) طی پژوهشی نشان دادند که مشارکت شهروندان در جامعه روستایی به مراتب جمع‌گرایانه‌تر و واکنشی‌تر است؛ در حالی که در محیط شهری رویکرد فردگرایانه‌تر و فعال‌تر وجود دارد. دری (Dary, 2012) در مطالعه‌ای تحت عنوان مشارکت در فعالیت‌های اقتصادی غیرکشاورزی روستا می‌گوید. بسیاری از کشورهای در حال توسعه با افزایش ناتوانی در بخش کشاورزی مواجه هستند. بنابراین، برای حمایت از معیشت روستایی، مشارکت در فعالیت‌های غیرکشاورزی ضروری

جدول ۱. متغیرهای مدل مفهومی پژوهش	
ابعاد فرعی	گویه‌ها
مشارکت مردمی	تسهیلات
	رضایت شهروندان از زندگی
	همبستگی و تعاملات اجتماعی
بنیادهای توسعه	احساس تعلق اجتماعی
	تفاوت‌های جنسیتی
	اجتماعی
	اقتصادی
	زیست محیطی
	جهت‌گیری کارآفرینانه
	ساختارچابک
	فرهنگ نوآوری
	تفکر جمع‌گرا
	ایده‌گرایی
کارآفرینی اجتماعی	شرایط مداخله‌گر
	خیرخواهی نوع دوستانه
	نیازهای اجتماعی
	دیدگاه مهارت‌گرا

واریانس، انحراف معیار، چولگی، کمینه و بیشینه و غیره استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها از تکنیک مدل‌سازی معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی استفاده شد. این تکنیک که برای توسعه مدل‌های اکتشافی مورد استفاده قرار می‌گیرد، ضرورتی برای احراز نرمالیتیه داده‌ها ندارد. بنابراین، بر اساس ماهیت روابط میان متغیرها و نوع داده‌های مورد استفاده در این تحقیق، روش مزبور برای توسعه مدل مورد نظر مناسب به نظر می‌رسد.

برای برآورد مدل به روش حداقل مربعات جزئی، مدل اندازه‌گیری و مدل ساختاری تحلیل شدند. برای تحلیل مدل اندازه‌گیری از بارهای عاملی، مقادیر t بوت‌استرپینگ (مقادیر t بالاتر از حد بحرانی $۱/۹۶$ به‌عنوان بار عاملی معنی‌دار تلقی شد)، شاخص‌های واریانس استخراج‌شده (AVE) (بالاتر از $۰/۵$)، پایایی ترکیبی (CR) (بالاتر از $۰/۶$)، آلفای کرونباخ (بالاتر از $۰/۷۵$)، و آزمون فورنل و لارکر استفاده شد.

در برآورد بارهای عاملی، نشانگرهای دارای بار عاملی بالاتر از مقدار آستانه‌ای $۰/۷۱$ در مدل حفظ شدند. برخی نشانگرها با بار عاملی در طیف $۰/۷-۰/۴$ همچنان در مدل حفظ شدند؛ زیرا با حذف آن‌ها مقادیر AVE افزایش نیافتند. برای بررسی برازش کلی مدل از شاخص GOF استفاده

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش با هدف تحلیل عوامل موثر بر مشارکت مردمی و بنیادهای توسعه‌ای در تعاونی‌های توسعه و عمران شهرستانی با رویکرد کارآفرینی اجتماعی انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش مشتمل بر اعضای عادی و اعضای هیأت مدیره تعاونی‌های توسعه و عمران شهرستان سمنان بودند (۷۵۰۰۰ نفر). تعداد ۳۸۴ تن از اعضای هیأت مدیره این تعاونی‌ها در شهرهای شاهرود، میامی، مهدیشهر گرمسار به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. برای تعیین نمونه از جدول کرجسی - مورگان استفاده شد. اعضای نمونه با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای انتخاب شدند که در این فرآیند هر شهرستان به‌عنوان یک طبقه مد نظر قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه جمع‌آوری شدند. بدین منظور گویه‌های مربوط به سنجش هر یک از سازه‌های تحقیق در قالب طیف ۱۰ نمره‌ای تدوین شدند. برای تعیین روایی پرسشنامه این پژوهش، از روش روایی محتوا استفاده شد و به منظور تعیین اعتبار آن از ضریب آلفای کرونباخ بهره گرفته شد.

به منظور تحلیل داده‌ها در سطح توصیفی از آماره‌های توزیع فراوانی، فراوانی نسبی، میانگین، میانه،

شد. مقادیر ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ برای این شاخص، به- ترتیب بیانگر برآزش ضعیف، متوسط و قوی مدل کلی است.

در ارزیابی مدل ساختاری، فرضیات اکتشافی تعیین شده در مدل نهایی مورد توجه قرار گرفتند. برای تأیید/رد این

یافته‌ها

توصیف متغیرهای تحقیق

در این پژوهش برای جمع‌آوری داده‌ها از نظرات ۳۸۴ تن از اعضای هیأت مدیره تعاونی‌ها در استان سمنان استفاده شد. به همین منظور جهت شناسایی و توصیف بهتر خصوصیات نمونه آماری، مشخصات جمعیت شناختی این افراد شامل سن، سابقه کاری و تحصیلات مورد مطالعه قرار گرفته است.

نتایج آمار توصیفی بیانگر آن است که از مجموع ۳۸۴ نفر ۵۹ درصد (۲۲۳ نفر) مردان و ۴۱ درصد (۱۶۱ نفر) را زنان تشکیل می‌دهند. از لحاظ سنی کمتر از ۵ درصد در

فرضیات، معنی‌داری ضرائب مسیر استاندارد شده با استفاده از آماره t در سطح خطای ۵ درصد مد نظر قرار گرفت. در مواردی که قدر مطلق مقادیر این آماره بالاتر از حد بحرانی ۱/۹۶ بودند، ضرائب مسیر استاندارد شده به‌عنوان ضرائب معنی‌دار تلقی شدند.

گروه سنی کمتر از ۲۵ سال، ۲۶ درصد بین ۲۶ تا کمتر از ۳۵ سال، ۳۲ درصد در فاصله ۳۶ تا کمتر از ۴۵ سال و ۳۸ درصد بالای ۴۵ سال داشته‌اند. از لحاظ سابقه کاری بیشترین فراوانی در گروه افراد با ۱۵ تا ۱۹ سال سابقه یعنی ۵۶ درصد از حجم نمونه را به خود اختصاص داده است. از لحاظ میزان تحصیلات نیز بیشترین فراوانی، در گروه افراد با تحصیلات کارشناسی یعنی ۴۳ درصد از حجم نمونه را به خود اختصاص داده است. در ادامه در **جدول (۲)** به توصیف آماری (کمترین، بیشترین، میانگین، انحراف معیار، واریانس، چولگی، کشیدگی و خطای انحراف معیار) متغیرهای تحقیق پرداخته شده است.

جدول ۲. آمار توصیفی متغیرهای تحقیق

ابعاد	گروه‌های مدل تجربی تحقیق		انحراف معیار	میانگین	واریانس	چولگی	کشیدگی
	فارسی	نماد متغیر در مدل تحقیق					
عملکرد تعاونی‌های توسعه و عمران شهری	عملکرد تعاونی	$Y_{i,t}$	۱/۶۱۳	۷/۰۹	۲/۶۰۲	-۰/۸۱	۰/۵۱۷
بنیادهای توسعه	اجتماعی	$X_{1,1}$	۲/۰۲۸	۶/۵۴	۴/۱۱۳	-۰/۴۲	-۰/۹۱
	اقتصادی	$X_{1,2}$	۲/۰۰۲	۶/۷۰	۴/۰۱	-۰/۵۲	-۰/۷۷
مشارکت مردمی	زیست محیطی	$X_{1,2}$	۱/۸۷	۶/۳۵	۳/۵۳	-۱/۲	۱/۳۱۹
	تسهیلات	$X_{2,1}$	۲/۰۹	۶/۵۸	۴/۴۰	-۰/۸۴	۰/۳۳۹
	رضایت از شهروندان از زندگی	$X_{2,2}$	۲/۳۰	۶/۲۹	۵/۳۰	-۰/۶۸	-۰/۲۴
	همبستگی و تعاملات اجتماعی	$X_{2,3}$	۱/۹۷	۶/۲۲	۳/۹۲	-۰/۶۲	-۰/۱۳
	احساس تعلق اجتماعی	$X_{2,4}$	۲/۲۱	۶/۲۸	۴/۸۹	-۰/۴۷	-۰/۶۹
کارافرینی اجتماعی	تفاوت‌های جنسیتی	$X_{2,5}$	۲/۱۲	۶/۲۲	۴/۵۰	-۰/۵۳	-۰/۵۳
	جهت‌گیری کارآفرینانه	$X_{3,1}$	۲/۰۱	۶/۱۳	۴/۰۵	-۰/۷۱	-۰/۱۶
	ساختار چاپک	$X_{3,2}$	۱/۸۷	۶/۹۱	۳/۵۱	-۰/۸۰	۰/۳۶
	فرهنگ نوآوری	$X_{3,3}$	۱/۷۱	۶/۸۹	۲/۹۵	-۰/۸۸	۰/۸۹
	تفکر جمع‌گرا	$X_{3,4}$	۱/۸۰	۶/۸۱	۳/۲۳	-۰/۱۱	۱/۰۳
ایده‌گرایی	$X_{3,5}$	۲/۰۳	۶/۵۱	۴/۱۲	-۰/۴۳	-۰/۶۶	

۰/۱۸۷	-۰/۷۰	۳/۶۱	۱/۹۱	۶/۷۲	X _{4,1}	خیرخواهی نوع دوستانه	
۰/۶۱۸	-۰/۶۹	۲/۸۴	۱/۶۹	۶/۷۶	X _{4,2}	نیازهای اجتماعی	شرایط مداخله‌گر
-۰/۵۱	-۰/۷۸	۴/۶۱	۲/۱۵	۷/۰۷	X _{4,3}	دیدگاه معنویت‌گرا	

برآورد مدل پژوهش

در مطالعه حاضر برای طراحی مدل مورد نظر ابتدا مدل اندازه‌گیری مورد بررسی قرار گرفت. بدین منظور پایایی و روایی مدل مورد بررسی قرار گرفت.

الف) بررسی پایایی^۱ مدل (آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی)

به منظور بررسی پایایی مدل اندازه‌گیری تحقیق، به بررسی ضرایب (بارهای عاملی)، ضرایب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی^۲ پرداخته شده است. در شکل (۱) تمامی مقادیر بارهای عاملی نشانگرها از مقدار ۰/۴ بالاتر هستند که نشان از مناسب بودن این معیار دارد. تمامی مقادیر آلفای کرونباخ مربوط به سازه‌ها بالاتر از مقدار ۰/۷۵ هستند. بدین ترتیب می‌توان دریافت که پایایی این سازه‌ها محرز است. افزون بر این، مقادیر ضریب پایایی ترکیبی بالاتر از مقدار ۰/۶ هستند. بدین ترتیب پایایی ترکیبی سازه‌های تحقیق نیز مورد تأیید است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

1. Reliability
2. Composite Reliability

جدول ۳. مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی متغیرهای پنهان تحقیق

ردیف	شرح گویه‌های مدل تجربی تحقیق		ضریب پایایی ترکیبی (CR>0.6)	ضریب آلفای کرونباخ (Alpha>0.75)
	تعریف فارسی متغیرهای مکنون	تعریف نماد متغیرهای مکنون		
۱	متغیر وابسته عملکرد تعاونی های توسعه و عمران شهری	YQ _{i,j}	۰/۹۹	۰/۹۹
۲	متغیر مستقل ابعاد بنیادی توسعه	DXQ _{1,j}	۰/۹۸	۰/۹۷
۳	متغیر مستقل ابعاد مشارکت مردمی	DXQ _{2,j}	۰/۹۲	۰/۸۸
۴	ابعاد کارافرینی اجتماعی	DXQ _{3,j}	۰/۹۸	۰/۹۸
۵	شرایط مداخله گر	DXICQ _{i,j}	۰/۹۵	۰/۹۳

(ب) روایی همگرا^۱

معیار دوم از بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری، روایی همگرا است که به بررسی میزان همبستگی هر سازه با نشانگرهای (شاخص‌های) تناظر خود می‌پردازد. منظور از روایی همگرا سنجش میزان تبیین متغیر پنهان توسط متغیرهای مشاهده‌پذیر است که با معیار میانگین واریانس استخراج‌شده سنجیده می‌شود. معیار متوسط واریانس استخراج‌شده، میزان همبستگی یک سازه را با شاخص‌های نشان‌دهنده خود می‌سنجد.

1. Convergent Validity

جدول ۴. روایی همگرا متغیرهای پنهان تحقیق

ردیف	شرح گویه‌های مدل تجربی تحقیق	تعریف نماد متغیرهای مکنون	نماد	میانگین واریانس استخراجی (AVE>0.5)
۱	متغیر وابسته عملکرد تعاونی های توسعه و عمران شهری		YQ _{i,j}	۰/۹۷۸
۲	متغیر مستقل ابعاد بنیادی توسعه		DXQ _{1,j}	۰/۹۴۶
۳	متغیر مستقل ابعاد مشارکت مردمی		DXQ _{2,j}	۰/۸۰۹
۴	ابعاد کارافرینی اجتماعی		DXQ _{3,j}	۰/۹۱۰
۵	شرایط مداخله‌گر		DXICQ _{i,j}	۰/۸۷۸

مکنون مقدار مناسبی را اتخاذ نموده‌اند، در نتیجه مناسب بودن روایی همگرایی پژوهش تأیید می‌شود.

در جدول (۴)، با توجه به اینکه مقدار مناسب برای میانگین واریانس استخراج شده، بیشتر از ۰/۵ است و مطابق با یافته‌های جدول فوق این معیار در مورد متغیرهای

جدول ۵. نتایج شاخص فورنل - لارکر

سازه	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)
متغیر وابسته عملکرد تعاونی های توسعه و عمران شهری (۱)	۱	-	-	-	-
متغیر مستقل ابعاد بنیادی توسعه (۲)	۰/۰۵۲۴	۱	-	-	-
متغیر مستقل ابعاد مشارکت مردمی (۳)	۰/۲۵۶	۰/۱۶۵	۱	-	-
ابعاد کارافرینی اجتماعی (۴)	۰/۲۸۰	-۰/۱۷۱	۰/۲۸۵	۱	-
شرایط مداخله‌گر (۵)	۰/۲۳۳	۰/۱۳۴	۰/۷۳۰	۰/۲۱۸	۱

واریانس استخراج شده (AVE) متغیرهای مکنون در پژوهش حاضر که در دارایی‌های موجود در قطر اصلی ماتریس قرار گرفته‌اند، از مقدار همبستگی میان آن‌ها که در درایه‌های زیرین و چپ قطر اصلی ترتیب داده شده‌اند، بیشتر است. از این رو، می‌توان اظهار داشت که روایی واگرایی مدل در حد مناسبی است.

معیار مهم دیگری که با روایی واگرا مشخص می‌گردد میزان رابطه یک سازه با شاخص‌هایش در مقایسه رابطه آن سازه با سایر سازه‌ها است. به طوری که روایی واگرایی قابل قبول یک مدل حاکی از آن است که یک سازه در مدل تعامل بیشتری با شاخص‌های خود دارد تا با سازه‌های دیگر. همانطور که مشاهده می‌شود، مقدار جذر متوسط

ضعیف، متوسط و قوی برای (GOF) معرفی شده است. این معیار از طریق فرمول زیر محاسبه می‌گردد:

$$GOF = \sqrt{\overline{Communalities} \times R^2}$$

از میانگین مقادیر اشتراکی

متغیرهای پنهان پژوهش به دست می‌آید.

برازش کلی مدل: معیار (GOF)

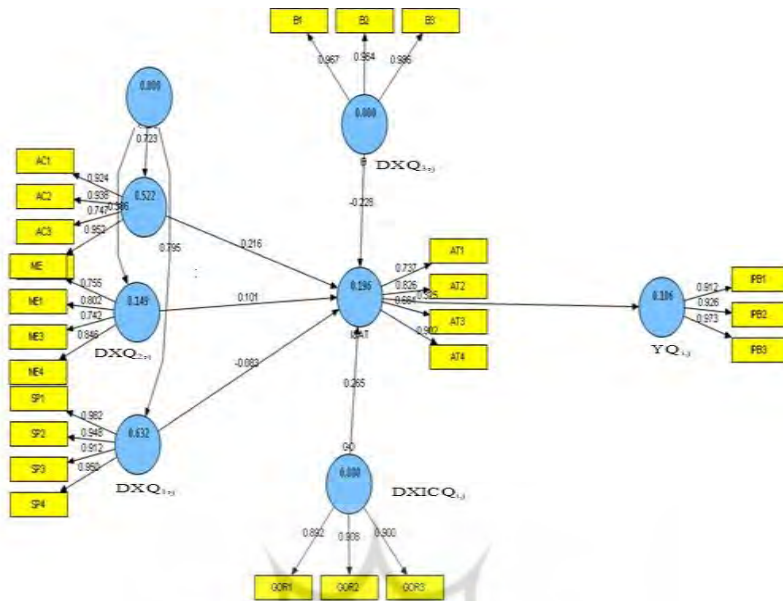
برای بررسی برازش مدل کلی از معیار (GOF) استفاده می‌شود که سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ به عنوان مقادیر

جدول ۶. نتایج برازش مدل کلی

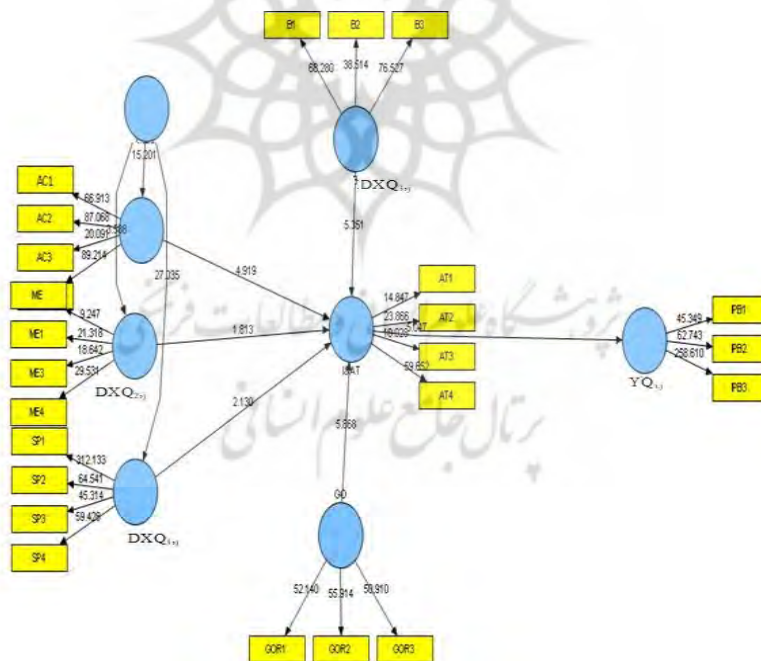
GOF	R ²	Commuality
۰/۵۱۱	۰/۳۱۱	0/842485

شود (جدول ۶).

با توجه به اینکه مقدار به دست آمده برای (GOF) برابر ۰/۵۱ است؛ لذا برازش بسیار مناسب مدل کلی تأیید می‌شود.

شکل ۱. مدل ساختاری تحقیق همراه با ضرایب در مدل

شکل ۲. مدل ساختاری تحقیق همراه با ضرایب معناداری t در مدل

مردمی بر عملکرد تعاونی‌های توسعه و عمران شهرستانی در سمنان تأثیر معناداری دارد. در واقع، مطابق شکل (۱)، می‌توان گفت ضریب مسیر محاسبه شده متغیرهای مربوط به مشارکت مردمی و عملکرد تعاونی‌های توسعه و عمران

با توجه به شکل (۲)، ضرایب t برای تمامی نشانگرها بالاتر از مقدار بحرانی ۱/۹۶ به دست آمده‌اند، لذا در سطح اطمینان ۹۵ درصد معنادار بودن آن‌ها تأیید می‌شود. بر اساس نتایج به دست آمده می‌توان بیان کرد که مشارکت

بر اساس نتایج به دست آمده می توان بیان کرد که شرایط مداخله گر بر عملکرد تعاونی های توسعه و عمران شهرستانی در سمنان تأثیر معناداری دارد. ضریب مسیر محاسبه شده متغیرهای مربوط به شرایط مداخله گر و عملکرد تعاونی های توسعه و عمران شهرستانی برابر $0/252$ است. آماره t برای این ضریب نیز $5/748$ است و مقدار آن بالاتر از آستانه معنی داری یعنی $1/96$ به دست آمده است. لذا فرضیه سوم آماری این تحقیق نیز با فاصله اطمینان 95 درصد تأیید می شود.

بر اساس نتایج به دست آمده می توان بیان کرد که فرضیه اصلی این مطالعه این است که بین مشارکت مردمی، بنیادهای توسعه ای و کارآفرینی اجتماعی با عملکرد تعاونی های توسعه و عمران شهرستانی در سمنان رابطه ای معنادار وجود دارد. ضریب مسیر محاسبه شده متغیرهای مربوط به شرایط مداخله گر و عملکرد تعاونی های توسعه و عمران شهرستانی برابر $0/252$ است. آماره t برای این ضریب برآوردی و سایر شاخص ها نیز مهم است و مقدار آن بالاتر از آستانه معنی داری یعنی $1/96$ به دست آمده است. لذا فرضیه اصلی پژوهش آماری حاضر نیز با فاصله اطمینان 95 درصد تأیید می شود.

شهرستانی برابر $0/274$ است. آماره t برای این ضریب نیز $3/385$ است و مقدار آن بالاتر از آستانه معنی داری یعنی $1/96$ به دست آمده است. لذا فرضیه اول آماری این تحقیق با فاصله اطمینان 95 درصد تأیید می شود.

بر اساس نتایج به دست آمده می توان بیان کرد که بنیادهای توسعه ای بر عملکرد تعاونی های توسعه و عمران شهرستانی در سمنان تأثیر معناداری دارد. ضریب مسیر محاسبه شده متغیرهای مربوط به بنیادهای توسعه ای و عملکرد تعاونی های توسعه و عمران شهرستانی برابر $0/155$ است. آماره t برای این ضریب نیز $2/246$ است و مقدار آن بالاتر از آستانه معنی داری یعنی $1/96$ به دست آمده است. لذا، فرضیه دوم آماری این تحقیق نیز با فاصله اطمینان 95 درصد تأیید می شود.

بر اساس نتایج به دست آمده می توان بیان کرد که کارآفرینی اجتماعی بر عملکرد تعاونی های توسعه و عمران شهرستانی در سمنان تأثیر معناداری دارد. ضریب مسیر محاسبه شده متغیرهای مربوط به کارآفرینی اجتماعی و عملکرد تعاونی های توسعه و عمران شهرستانی برابر $0/236$ است. آماره t برای این ضریب نیز $5/124$ است و مقدار آن بالاتر از آستانه معنی داری یعنی $1/96$ به دست آمده است. لذا فرضیه سوم آماری این تحقیق نیز با فاصله اطمینان 95 درصد تأیید می شود.

بحث و نتیجه گیری

کارآفرینی اجتماعی انجام شد. نتایج این پژوهش از یک سو بیش های لازم در جهت بهبود عملکرد و تقویت مشارکت های مردمی را فراهم می کند و از سوی دیگر، چارچوبی ارائه می دهد که بر مبنای آن سازوکارهای تقویت مشارکت اجتماعی، کارآفرینی اجتماعی، و عملکرد سازمانی با سهولت بیشتری قابل درک باشد.

نتایج نشان داد که مشارکت مردمی بر عملکرد تعاونی های توسعه و عمران شهرستانی در سمنان تأثیر معناداری دارد. مشارکت به عنوان یک اهرم عمل می کند و با تجمع نیروهای فردی، برآیند از نیروها را فراهم می کند که خود را در بهبود عملکرد نشان می دهد. در واقع، هنگامی که کنشگران یک نهاد در عملیات تولید، توزیع و بازرسانی محصولات تشریک مساعی می نمایند (Biro،

در سال های اخیر، کسب و کارهای مبتنی بر تعاونی های مردمی نقش اساسی در عملکرد اقتصادی اعضاء ایفا می کنند. یکی از اساسی ترین موضوعات در ارتباط با عملکرد اقتصادی، تدوین راهبردهای مؤثر بر مشارکت مردمی و بنیادهای توسعه ای با دیدگاه کارآفرینی اجتماعی است. اگرچه این موضوع همواره مورد توجه پژوهشگران و سیاست گذاران حوزه مالی و سرمایه گذاری قرار گرفته است؛ اما شواهد تجربی اندکی در خصوص رابطه میان عملکرد با مؤلفه هایی نظیر بنیادهای توسعه ای و کارآفرینی اجتماعی وجود دارد. از این رو، پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل تبیین کننده ارتباط میان مشارکت های مردمی و عملکرد سازمانی در سایه تقویت بنیادهای توسعه ای در زیرساخت های تعاونی توسعه و عمران شهری با تکیه بر

شرکت‌های توسعه و عمران شهرستانی) با رویکرد کارآفرینی اجتماعی تأثیرگذار است، پیشنهاد می‌شود که در راستای توسعه و تبیین عملکرد شرکت‌های شرکت‌های توسعه و عمران شهرستانی از نقش هر کدام از ابعاد بنیاد توسعه تعاونی‌های توسعه با در نظر گرفتن ابعاد زیر مجموعه آن که شامل عوامل اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی بوده، و ابعاد مشارکت مردمی (ابعاد زیر مجموعه آن که شامل احساس تعلق اجتماعی، همبستگی و تعاملات اجتماعی، رضایت شهروندان از زندگی، جنسیت و تحصیلات بوده) استفاده شود. در حقیقت، توجه به ابعاد بنیاد توسعه تعاونی‌های توسعه با در نظر گرفتن ابعاد زیر مجموعه آن یعنی عوامل اجتماعی، عوامل اقتصادی و عوامل زیست محیطی به نوبه خود می‌تواند در مسیر و جریان کسب‌وکار ارزش‌افزایی کنند. به‌عنوان مثال عوامل اجتماعی نظیر مسئولیت و پاسخگویی اجتماعی و همچنین تعلق اجتماعی به جامعه و مشتریان می‌تواند تأثیر بسزایی بر عملکرد شرکت تعاونی داشته باشد. ضمن آنکه ابعاد دیگر بنیاد توسعه تعاونی‌های توسعه یعنی عوامل اقتصادی و دسترسی آسان به انواع منابع و روش‌های تأمین مالی گوناگون برای تأمین نقدینگی و سرمایه در گردش و همچنین تزریق سرمایه لازم در صورت لزوم هم می‌توانند به نوبه خود سهم بسزایی در توسعه و رونق کسب‌وکار این تعاونی‌ها داشته باشند. علاوه بر این، توجه به مسائل زیست محیطی و نگرش به حفظ منابع برای نسل‌های آتی (آینده) به واسطه آموزش و ترویج فرهنگ صحیح تولید و مصرف و همچنین تولید سالم برای حفظ جان و مال مشتریان در بازار هدف هم به نوبه خود می‌تواند نقش زیادی در جریان کسب و کار و تحول مناسب برای بهبود عملکرد این تعاونی‌ها داشته باشند. همچنین، ابعاد مشارکت مردمی (با در نظر گرفتن ابعاد زیر مجموعه آن یعنی احساس تعلق اجتماعی، همبستگی و تعاملات اجتماعی، رضایت شهروندان از زندگی، جنسیت و تحصیلات هم که به نوعی از الزامات مدیریت بازاریابی مشتریان و الزامات مهم شهروند شرکتی (سازمانی) بوده) می‌تواند در راستای رونق و بهبود کسب و کار از جمله تعاونی‌های توسعه و عمران شهرستانی نقش آفرینی نماید.

1987)، فعالیت‌هایی را انجام می‌دهند که یک فرد به تنهایی قادر به انجام آن نیست. همین موضوع خود را در قالب عملکرد نشان می‌دهد.

نتایج تحقیق نشان داد که بنیادهای توسعه‌ای و کارآفرینی اجتماعی بر عملکرد تعاونی‌های توسعه و عمران شهرستانی در سمنان تأثیر معناداری دارد. کارآفرینی اجتماعی از طریق برخی مکانیسم‌ها و نیز تقویت برخی از قابلیت‌های فردی و گروهی منجر به بهبود عملکرد می‌شود. در این خصوص امیلیان و همکاران (Emiliyan et al., 2013) دریافتند که آموزش عمومی و کارآموزی، آموزش کارآفرینی و خودکفایی، اعتبارات خرد و تسهیلات ارزان قیمت، فراهم نمودن فرصت‌های شغلی، شبکه‌سازی در قالب تعاونی، سرمایه اجتماعی و غیره به‌عنوان استراتژی‌های توسعه کارآفرینی اجتماعی در راستای توانمندسازی افراد به شمار می‌رود.

نتایج نشان داد که شرایط مداخله‌گر بر عملکرد تعاونی‌های توسعه و عمران شهرستانی در سمنان تأثیر معناداری دارد. شرایط مداخله‌گر مشتمل بر رفتارهای خیرخواهانه و معنویت‌گرا است که به‌طور عمده از باورهای فردی و اجتماعی نشأت می‌گیرد و می‌تواند عملکرد را تحت تأثیر قرار دهد. بدین معنا که ممکن است در محیط کار، افراد با هدف حصول به معنویت و با نیت خیرخواهی در فعالیت‌ها تشریک مساعی فعالیت‌تری از خود بروز دهند. همین مؤلفه در بستر مناطق روستایی در مقایسه با مناطق شهری یک مداخله‌گر قوی به شمار می‌رود. در این زمینه لی و دی جونگ (Le & Jong Martin de, 2017) نشان دادند که مشارکت شهروندان در جامعه روستایی به مراتب جمع‌گرایانه‌تر و واکنشی‌تر است؛ در حالی که در محیط شهری رویکرد فردگرایانه‌تر و فعال‌تر وجود دارد. زیرا رفتارهای خیرخواهانه در محیط‌های روستایی محتمل‌تر به نظر می‌رسد.

با توجه به اینکه نتایج کلی مربوط به آزمون مدل اصلی پژوهش حاضر نشان داد که هر کدام از ابعاد بنیاد توسعه تعاونی‌های توسعه (ابعاد اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی) و ابعاد مشارکت مردمی (احساس تعلق اجتماعی، همبستگی و تعاملات اجتماعی، رضایت شهروندان از زندگی، جنسیت و تحصیلات) بر متغیر وابسته (عملکرد

و معاونت اشتغال و کارآفرینی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان سمنان که نهایت همکاری در جمع‌آوری اطلاعات را داشته‌اند، کمال سپاسگزاری را دارند.

مشارکت نویسندگان

حسین اسلامی مفیدآبادی: (مفهوم‌پردازی، روش‌شناسی و نرم‌افزار، جمع‌آوری داده‌ها و اطلاعات، بررسی و پایش، نگارش، بازمینی و ویرایش، مدیریت پروژه، و تأمین مالی); یونس وکیل‌الریعا: (مفهوم‌پردازی، روش‌شناسی و نرم‌افزار، و نظارت و سرپرستی).

این مطالعه با یک محدودیت مواجه بود که توجه به آن در حین تفسیر نتایج حائز اهمیت است. نتایج حاصل از این مطالعه منبعت از آزمون مدل در بستر تعاونی‌های توسعه و عمران شهرستانی است که می‌بایست تعمیم آن به سایر تعاونی‌ها با خاستگاه اقتصادی - اجتماعی متفاوت با قید احتیاط اقدام شود.

تشکر و قدردانی

این پژوهش با پشتیبانی و حمایت مالی و معنوی اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان سمنان با مجوز به شماره ۳۱۱۷۶ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۴ انجام شده است. نویسندگان این مقاله از مدیران و کارشناسان تعاونی عمران شهرستانی

منابع

- Afshani, S. A., & Jaanatifar, A. (2016). Comparing the social participation and its related factors among students of public and non-profit high schools in Yazd. *Applied Sociology*, 27(3), 73-96. (In Persian).
- Ansari, H., Jorabalo, M., Pourafkari, N., & Hashemianfar, A. (2013). Social factors affecting the participation of members of production cooperatives in Tehran province. *Cooperative and Agriculture*, 3(11), 25-51. (In Persian).
- Asadi, Z., Pourramzan, I., & Moulai Hashjin, N. (2016). The role of participation in the rural development of the Khoshkebijar in Rasht city. *Spatial Economy and Rural Development Quarterly*, 1(5), 61-82. (In Persian).
- Baghaei, H., Davari Dehkordi F., Delfi A. H., & Kordani, M. (2012). *The importance and necessity of villagers' participation in the implementation of rural construction projects (case study: Behbahan irrigation projects)*. National Rural Development Conference, Rasht, Gilan University. (In Persian).
- Biro, A. (1987). *Culture of social sciences*, translation by Bagher Saroukhani, Tehran: Keihan Publications.
- Dary, S. K., & Kuunibe, N. (2012). Participation in rural non-farm economic activities in Ghana. *American International Journal of Contemporary Research*, 2(8), 154-161.
- Davis, S. M. (2002). Social entrepreneurship: Towards an entrepreneurial culture for social and economic development. Available at SSRN 978868.
- Dees, J. G., Economy, P., & Emerson, J. (2004). *Strategic tools for social entrepreneurs: Enhancing the performance of your enterprising nonprofit*. John Wiley & Sons.
- Dees, J. G., Emerson, J., & Economy, P. (Eds.) (2002). *Strategic tools for social entrepreneurs: Enhancing the performance of your enterprising nonprofit*. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Delgoshaee, Y. (2003). *A study on participatory management at elementary school in Tehran Province for presentation of optimum model* (Doctoral dissertation, PhD thesis). (In Persian).
- Ebrahimzadeh, I., & Barimani, F. (2005). An analysis of border dwellers' cooperatives and its structural and functional position in Sistan and Baluchistan, *Geographical Research Quarterly*, (51). (In Persian).

- Emiliyan, A., Abasspoor Fard, M. H., Agh Khani, M. H., & Edalat, M. H. (2013). Evaluation of the potential of biomass resources in Razavi Khorasan province for bioenergy production. *Environmental Science*, 39(66) 73-82. (In Persian).
- Ghanian, E. (2018). *City-based construction cooperatives*. General Directorate of Labor Cooperative and Social Welfare of Semnan Province, unpublished report. (In Persian).
- Kalantari, Kh. (2018). Formation of city construction cooperatives, Ministry of Cooperatives, Labor and Social Welfare. (In Persian).
- Li, H., & de Jong, M. (2017). Citizen participation in China's eco-city development. Will 'new-type urbanization' generate a breakthrough in realizing it? *Journal of Cleaner Production*, 162, 1085-1094.
- Midgley, J., Hall, A., Hardiman, M., & Narine, D. (1986). *Community participation, social development and the state*. Methuen.
- Mohseni, M. & Jaralahi, O. (2003). *Social participation in Iran*, Tehran. Aron Publications. (In Persian).
- Nozarpoor, A. (2001). Editor's note (editorial). *Urban Management*, 5(2), 6-3. (In Persian).
- Prensky, D. (2005). Social Entrepreneurship. *The College of New Jersey*, Available at SSRN 983195. DOI:10.2139/ssrn.983195.
- Rojis, D. V., Hawlina, M., Gračner, B., & Ramšak, R. (2020). Review of the participatory and community-based approach in the housing cooperative sector. *Participatory research and planning in practice*, 91-106.
- Seelos, C., Ganly, K., & Mair, J. (2006). *Social entrepreneurs directly contribute to global development goals*. In Mair J, Robinson J, Hockerts K, editors. Social Entrepreneurship. New York: Palgrave MacMillan.
- Shaeri, A. M., & Saadi, H. (2003). A practical guide to promote participation and natural resources. *Tehran, Iran: Pooneh*.
- Shayanmehr, A. (1998). *Applied encyclopedia of social sciences* (first book). Fifth Edition. Tehran: Keihan Publications. (In Persian).
- Vakil al-Raaya, Y., & Masaeli, Sh. (2019). *Presentation of practical models for business and employment and university graduates, study plan*. General Directorate of Labor Cooperative and Social Welfare of Semnan Province, Semnan, Iran. (In Persian).
- Windall, S., & Olson, J. (2009). Translated by Alireza Dehghan. Tehran: Sociologists Publications. (In Persian).